17. 2. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak postupovat v případě prodeje ordinace?

Mnozí lékaři a jiní poskytovatelé zdravotních služeb dospějí do fáze, kdy se rozhodnou nabýt, případně převést svou praxi na jiného poskytovatele. Důvody pro tento převod praxe mohou být rozličné, velmi často však půjde o potřebu generační obměny v rámci ordinace či opuštění praxe a s tím spojené získaní kupní ceny za převod ordinace.

Převod praxe lze realizovat dvěma základními způsoby:

i. převodem praxe s konáním výběrového řízení na poskytování zdravotní péče podle ust. § 46–52 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZOVZP**“),
ii. převodem praxe bez konání tohoto výběrového řízení.

V rámci tohoto článku se zaměřím na převod praxe způsobem, s nímž není spojeno konání výběrového řízení.

Na úvod se sluší poznamenat, že absolvování tohoto procesu není snadné, neboť převodce v rámci něj přichází do kontaktu s mnohými úřady a dalšími subjekty, přičemž jednotlivé kroky musí činit ve vzájemné souslednosti. Zajisté se tak vyplatí tyto kroky konzultovat s odborníky na tuto problematiku, potažmo je jim svěřit zcela.

Jak lze realizovat převod praxe bez konání výběrového řízení?

V praxi lze využít dvou základních způsobů převodu praxe bez nutnosti absolvovat výběrové řízení, a to:

1. převodem praxe z fyzické osoby na buďto jinou fyzickou osobu či na osobu právnickou,
2. převodem praxe z právnické osoby na jinou osobu, zejména převodem obchodního podílu ve společnosti, která je poskytovatelem zdravotních služeb,

1. Převod praxe z fyzické osoby na fyzickou či právnickou osobu

Prvním způsobem je převedení praxe na jiného provozovatele způsobem, který představuje převod všech majetkových práv vztahujících se k poskytování zdravotních služeb v souladu s § 17 odst. 8 ZOVZP. Aby bylo možné posoudit převod praxe za souladný s tímto ustanovením, je zapotřebí, aby byly splněny následující podmínky:

i. musí dojít k převodu všech majetkových práv vztahujících se k poskytování zdravotních služeb, praxe tak musí být na nabyvatele převedena ve stejném rozsahu, v jakém ji poskytoval původní poskytovatel,
ii. převod praxe musí proběhnout mezi poskytovatelem, který požádal o odnětí oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách, a nabyvatelem, kterému bylo v návaznosti na to uděleno oprávnění k poskytování zdravotních služeb, nebo poskytuje-li jiná osoba zdravotní služby na základě osvědčení o splnění podmínek pro pokračování v poskytování zdravotních služeb po zemřelém poskytovateli podle zákona o zdravotních službách nebo následně jí uděleného oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
iii. absence výpovědi smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb ze strany zdravotní

pojišťovny učiněná ve vztahu k původnímu (převádějícímu) poskytovateli,

iv. podání žádosti nabyvatele praxe o uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb, a to ve lhůtě do 30 dnů:

- ode dne udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, jde-li o osobu, na niž byla převedena majetková práva vztahující se k poskytování zdravotních služeb, nebo
- ode dne udělení osvědčení o splnění podmínek pro pokračování v poskytování zdravotních služeb, jde-li o osobu, která pokračuje v poskytování zdravotních služeb po zemřelém poskytovateli.

Budou-li shora popsané podmínky splněny, pak příslušná zdravotní pojišťovna uzavře s nabyvatelem smlouvu o poskytování a úhradě hrazených služeb, a to do 180 dnů ode dne doručení žádosti zdravotní pojišťovně. Nutno podotknout, že nebude-li převod praxe vyhovovat výše uvedeným podmínkám dle § 17 odst. 8 ZOVZP, pak bude zapotřebí konat výběrové řízení na poskytování péče.

1.1. Jednotlivé fáze převodu praxe

1.1.1. Založení společnosti – nabyvatele

Má-li být budoucím nabyvatelem právnická osoba, která v současnosti neexistuje, je zapotřebí tuto právnickou osobu nechat založit a následně vzniknout, avšak prozatím bez příslušného údaje o předmětu podnikání spočívajícím v poskytování zdravotních služeb, který bude do obchodního rejstříku zapsán teprve následně po udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb (viz dále).

1.1.2. Oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Nabyvatel si dále musí podat písemnou žádost o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb. Je-li nabyvatelem praxe fyzická osoba, pak musí splnit podmínky uvedené v § 16 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZOZS**“), a to konkrétně:

i. dosažení věku 18 let,
ii. plná svéprávnost,
iii. bezúhonnost, kterou lze doložit výpisem z rejstříku trestů, který není starší než 3 měsíce,
iv. držení povolení k pobytu na území ČR (má-li nabyvatel povinnost toto potvrzení mít),
v. způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v oboru zdravotní péče, kterou bude poskytovat jako zdravotní službu, být členem České lékařské komory či České stomatologické komory nebo České lékárnické komory, jestliže členství v této komoře je podmínkou pro výkon tohoto povolání, nebo ustanovení odborného zástupce,
vi. oprávnění užívat k poskytování zdravotních služeb zdravotnické zařízení, které splňuje požadavky na technické a věcné vybavení,
vii. splnění požadavků na personální zabezpečení poskytovaných zdravotních služeb,
viii. vydání souhlasného závazného stanoviska ze strany Státního ústavu pro kontrolu léčiv podle § 15 odst. 2 ZOZS, jde-li o poskytování lékárenské péče,
ix. schválení provozního řádu zdravotnického zařízení podle zákona o ochraně veřejného zdraví ze strany orgánu ochrany veřejného zdraví. Za účelem schválení provozního řádu je zapotřebí doložit:

- vypracovaný provozní řád ve 2 kopiích,
- smlouvu či smlouvu o smlouvě budoucí zajišťující praní prádla, likvidaci zdravotnického odpadu, pronájmu ordinace či výpis z katastru nemovitostí, pokud je ordinace ve vlastnictví provozovatele.

i. vydání souhlasu s poskytováním lázeňské léčebně rehabilitační péče ze strany Ministerstva zdravotnictví, jde-li o poskytování této péče,
ii. absence překážek udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb uvedených v § 17 ZOZS (uložení zákazu činnosti spočívající v poskytování zdravotních služeb apod.).

Je-li nabyvatelem praxe právnická osoba, pak je vyžadováno splnění podmínek uvedených v § 16 odst. 3 ZOZS, a to konkrétně:

i. bezúhonnost statutárního orgánu právnické osoby nebo jeho členů nebo vedoucího organizační složky státu nebo organizační složky územního samosprávného celku, bude-li poskytování zdravotních služeb zajišťováno touto organizační složkou,
ii. ustanovení odborného zástupce, který splňuje následující podmínky:
iii. plná svéprávnost,
iv. bezúhonnost, kterou lze doložit výpisem z rejstříku trestů, který není starší než 3 měsíce,
v. držení povolení k pobytu na území ČR (má-li nabyvatel povinnost toto potvrzení mít),
vi. způsobilost k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v oboru zdravotní péče, kterou bude poskytovat jako zdravotní službu, být členem České lékařské komory či České stomatologické komory nebo České lékárnické komory, jestliže členství v této komoře je podmínkou pro výkon tohoto povolání, nebo ustanovení odborného zástupce.
vii. splnění podmínek uvedených u fyzické osoby v bodech (vi) – (x),
viii. absence překážek udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb uvedených v § 17 b) až e) ZOZS,
ix. zřízení krajem jako příspěvková organizace podle zákona o zdravotnické záchranné službě a je oprávnění využívat linku národního tísňového čísla 155, jde-li o poskytování zdravotnické záchranné služby.

Žádost o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb pak kromě identifikačních údajů žadatele a dalších specifických informací uvedených v § 18 odst. 1 ZOZS musí obsahovat zejména formu zdravotní péče, obory zdravotní péče, popřípadě druh zdravotní péče, adresu sídla a místa poskytování zdravotních služeb, datum, odkdy žadatel hodlá zahájit poskytování zdravotních služeb a má-li být oprávnění uděleno na určitou dobu, tak dobu, po kterou žadatel hodlá zdravotní služby poskytovat. Žádost se pak zpravidla podává na krajský úřad, v jehož správním obvodu se nachází zdravotnické zařízení, v němž budou poskytovány zdravotnické služby (nejde-li o některou výjimku dle § 15 odst. 1 b) až c) ZOZS).

Zároveň vzniká povinnost nahlásit nové nestátní zdravotnické zařízení na Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (dále jen „**ÚZIS ČR**“). Příslušný krajský úřad zasílá ÚZIS ČR opis rozhodnutí o registraci nestátního zdravotnického zařízení. Nestátnímu zdravotnickému zařízení je pak přidělen kód druhu zařízení.

Zároveň je zapotřebí spolu s žádostí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb podat také žádost o odejmutí oprávnění k poskytování zdravotních služeb u poskytovatele, který převádí svou praxi, přičemž data odejmutí oprávnění převodci a jeho udělení nabyvateli na sebe musí navazovat.

1.1.3. Pojištění odpovědnosti (profesní pojištění)

Dále je nezbytné si vyřídit pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním hrazených služeb u příslušné pojišťovny. Kopie této pojistné smlouvy pak tvoří nezbytnou přílohu k žádosti o uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb (viz dále).

1.1.4. Smlouva o koupi závodu (ordinace)

K převodu veškerých majetkových práv vztahujících se k poskytování zdravotních služeb je vhodné využít smlouvu o koupi závodu. Při přípravě této smlouvy doporučujeme dát pozor, aby skutečně vyhovovala dikci § 17 odst. 8 ZOVZP, zejména, aby na základě ní došlo k převodu praxe v rozsahu, v jakém byla vykonávána převodcem.

Lze rovněž doporučit si před podáním žádosti o uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb nechat textaci smlouvy o koupi závodu předschválit právním oddělením pojišťovny (ideálně ze strany VZP). V takovém případě se vyhnete odstraňování případných nedostatků smlouvy prostřednictvím dodatků, které může celý proces zdržet.

Pojišťovny dále vyžadují, aby byl ve smlouvě explicitně zakotven okamžik, kdy dochází k převodu všech majetkových práv na nabyvatele praxe, dále aby bylo ve smlouvě uvedeno místo poskytování zdravotních služeb a aby nechybělo ustanovení o převzetí pohledávek a závazků ze smluv se zdravotními pojišťovnami nabyvatelem, neboť v nové smlouvě o poskytování a úhradě hrazených služeb bude obsaženo ustanovení o odpovědnosti nabyvatele za závazky předchozího poskytovatele (včetně těch, které budou zjištěny teprve v budoucnu).

1.1.5. Založení dokladu o koupi závodu do sbírky listin

Je-li nabyvatel osobou zapisovanou do veřejného rejstříku, je k nabytí vlastnického práva k závodu nezbytné, aby po uzavření smlouvy o koupi závodu nejprve uložil doklad o převodu do sbírky listin veřejného rejstříku (obchodního rejstříku). Nabyvatel musí dále zaslat žádost na Obchodní věstník, aby byla zveřejněna informace, že doklad o převodu byl uložen do sbírky listin. Teprve v okamžiku, kdy dojde ke zveřejnění takové informace v Obchodním věstníku, nastanou účinky přechodu vlastnického práva k závodu na nabyvatele. Je vhodné v žádosti o zveřejnění informace o uložení dokladu o koupi závodu do sbírky listin uvést konkrétní datum, kdy má k tomuto zveřejnění dojít. Toto datum by pak mělo korespondovat s datem, kdy dochází k převodu všech majetkových práv na nabyvatele praxe, uvedeným ve smlouvě o koupi závodu.

1.1.6. Uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb

Ačkoliv by se tedy z povahy smlouvy o koupi závodu mohlo zdát, že na nabyvatele přejdou též smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb, není tomu tak. Nabyvatel musí tyto smlouvy uzavřít s jednotlivými pojišťovnami, a to v návaznosti na vlastní žádost o uzavření těchto smluv adresovanou na jednotlivé pojišťovny. Některé pojišťovny umožňují unifikovanou formu žádosti na předepsaném formuláři (např. VZP, Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra), jiným lze zaslat žádost sepsanou volnou formou.

Jednotlivým pojišťovnám je kromě žádosti samotné zapotřebí předložit požadované podklady a informace, zejména:

i. kopie smlouvy o koupi závodu,
ii. kopie pravomocného rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, resp. rozhodnutí o registraci vydané místně příslušným správním orgánem,
iii. kopie pravomocného rozhodnutí o odejmutí oprávnění k poskytování zdravotních služeb u předchozího provozovatele,
iv. kopie zřizovací listiny schválené zřizovatelem poskytovatele u státních nebo krajských poskytovatelů,
v. kopie výpisu z Obchodního rejstříku u fyzických nebo právnických osob zapsaných do OR,
vi. doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním hrazených služeb, vydaný příslušnou pojišťovnou,
vii. bankovní spojení (některé pojišťovny vyžadují též kopii smlouvy s bankou),

viii. rozpis ordinačních hodin,
ix. kvalifikační doklad provozovatele,
x. personální zabezpečení (kopie dokladů o vzdělání),
xi. případnou kopii přidělení IČZ, IČP od VZP ČR
xii. doklady od přístrojového vybavení,
xiii. telefonní kontakt,
xiv. e-mailový kontakt

Součástí smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb je Příloha č. 2, která bude vymezovat smluvený druh, formu a rozsah hrazených služeb, odbornost pracoviště, včetně personálního zajištění a technického vybavení pro nasmlouvané hrazené služby a dohodnutého spektra zdravotních výkonů.[1]

Zdravotní pojišťovna je povinna uzavřít smlouvu o poskytování a hrazení zdravotních služeb do 180 dnů ode dne doručení žádosti o její uzavření. Pro zajištění podpisu této smlouvy je pak vhodné si vyřídit kvalifikovaný elektronický podpis.

2. Převod obchodního podílu ve společnosti, která je poskytovatelem zdravotních služeb

Dalším způsobem převodu praxe, u něhož není třeba realizovat výběrové řízení, je převzetí existující společnosti, tzn. převod obchodního podílu ve společnosti, která již je poskytovatelem zdravotních služeb. Tohoto postupu lze využít nejenom v případě, kdy je provozovatelem praxe právnická osoba, ale též u fyzických osob, které poskytují zdravotní služby jakožto OSVČ. Tyto osoby pak před samotným převodem praxe na nabyvatele nejprve transformují svou praxi do právnické osoby a teprve následně převádějí obchodní podíl na této právnické osobě na nabyvatele.

Pro tento postup je nezbytné, aby převodcem byla právnická osoba, která disponuje oprávněním k poskytování zdravotních služeb. Formálně se nemění osoba poskytovatele zdravotních služeb, nýbrž dochází ke změně vlastníka obchodního podílu v této společnosti a výměně statutárního orgánu, zejména lékaře, který provozuje poskytování zdravotních služeb.

U tohoto způsobu tak odpadá nezbytnost realizovat kroky popsané u dalších - výše uvedených - způsobů převodu praxe, zejména není potřeba podávat žádost o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb a není třeba žádat příslušné pojišťovny o uzavření smlouvy o poskytování a úhradě hrazených služeb, neboť oprávnění k poskytování zdravotních služeb a smlouvy s pojišťovnami jsou již vázány (vydány a uzavřeny) na „převáděnou“ právnickou osobu.

V souvislosti s tímto převodem ordinace je tak zapotřebí:

a. oznámit a vydokladovat příslušnému krajskému úřadu změny, které se týkají údajů uvedených v rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb pro „převáděnou“ právnickou osobu a dále
b. mu oznámit a vydokladovat všechny změny týkající se údajů v dokladech předkládaných se žádostí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb, pokud tyto změny mohou být důvodem pro pozastavení, změnu, zrušení nebo zánik oprávnění.

Tento způsob tak oproti zbývajícím způsobům představuje rychlejší a administrativně i finančně méně náročný proces.

JUDr. Lukáš Dořičák, LL.M.
advokát

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 – Smíchov

Tel.: +420 910 058 058
e-mail: office@arws.cz

---

[1] K dispozici >>> zde.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva
- Objektivizace náhrady nemajetkové újmy na zdraví a vliv mezinárodního prvku v rozhodovací praxi